

Opdracht werkgroep kennisdeling HIC-verpleegkundigen

Aanleiding

De discussie over ambulantisering en reductie van klinische bedden, de wens om dwang en drang terug te dringen en de verzuchting van patiënten over het traumatisch effect van een gedwongen opname, waren dringende redenen om in Nederland een nieuw perspectief te bieden voor patiënten die opgevangen dienen te worden in een periode van ernstige psychiatrische ontregeling (hic-psy.nl).

HIC, ofwel High & Intensive Care, is een model voor kortdurende klinische opname in de geestelijke gezondheidszorg en een antwoord op de behoefte in de samenleving om mensen die in ernstige psychiatrische nood verkeren goed en menswaardig op te vangen en te behandelen, in een omgeving waar veiligheid en bescherming gecombineerd worden met respectvolle zorg en behandeling. Centraal staat daarin het terugdringen van dwang en drang met de aandacht gericht op het herwinnen van de eigen regie van de patiënt (hic-psy.nl). In het streven naar deze ambitie is de HIC-verpleegkundige een niet weg te denken schakel en is naar idee van de initiatiefgroep een nieuw verpleegkundig specialisme binnen de GGZ-zorg ontstaan.

Op een HIC zijn een goede kennis van zaken, overzicht, creativiteit, gastvrijheid, pro-activiteit, zorgvuldige regie en onderlinge afstemming voor HIC-verpleegkundigen essentieel om de dagelijkse gang van zaken goed te laten verlopen. Beheersmatig werken is grotendeels losgelaten. Er wordt een groot beroep gedaan op een verregaande samenwerkende houding en de innerlijke kracht van HIC-verpleegkundigen om patiënten zo snel mogelijk de regie in hun eigen leven weer terug te laten nemen. De verschillende CanMEDS-rollen worden naast de gebruikelijke verpleegkundige werkzaamheden vooral gekleurd door competenties die nodig zijn om complexe en acute problematiek te hanteren. Ook vraagt het specifieke competenties om te anticiperen op plotselinge en vaak moeilijk te voorspellen factoren die de werkzaamheden en groepsdynamiek op een HIC sterk en plotseling kunnen beïnvloeden (Nurse Academy GGZ | nummer 3 | 2015).

Om de kennis en vaardigheden van HIC-verpleegkundigen te vergroten en verder te ontwikkelen biedt de Hogeschool Utrecht sinds 2018 een landelijke post-hbo opleiding HIC Psychiatrie aan. Tijdens de HIC opleiding is er bij de initiatiefgroep enthousiasme ontstaan om ook na de opleiding ervaringen uit te blijven wisselen en energie te steken in de verdere ontwikkeling van het specialisme binnen de GGZ-zorg. Het gebruiken van elkaars expertise, leren van elkaar, één lijn trekken in de zorg en het nader tot elkaar komen van landelijke GGZ instellingen en (academische) GGZ afdelingen in ziekenhuizen waar High & Intensive Care zorg geleverd wordt.

De initiatiefgroep heeft overeenstemming bereikt over de wens om gezamenlijk een bijdrage te leveren aan de kwaliteit en professionalisering van de gespecialiseerde verpleegkundige zorg op een HIC.

Op weg naar een beroepsvereniging/platvorm voor HIC-verpleegkundigen?

Opdrachtgever

Bestuur van V&VN afdeling GGZ Verpleegkunde.

Uitgangsvragen

Fase 1:

- a) Wat is de behoefte van het werkveld aan kennisdeling voor HIC-verpleegkundigen?
- b) Wat is het huidige aanbod aan kennisdeling voor HIC-verpleegkundigen?

- c) Wat wordt gezien als de meest passende manier voor deze kennisdeling?

Tijdsplanning: maand 1 t/m 6

Informatieverzameling: deze informatie wordt verzameld middels een combinatie van interviews en enquêtes met medewerkers van HIC afdelingen in Nederland.

Fase 2:

- a) Wat is het huidige aanbod aan kennisdeling bij andere verpleegkundige disciplines binnen de GGZ?

Tijdsplanning: maand 7 t/m 9

Fase 3:

- a) Welke hiaten kan de HIC-werkgroep oplossen?
b) Hoe kan de HIC-werkgroep deze hiaten oplossen (SMART geformuleerd)?
c) Welke hiaten kan V&VN zelf oplossen door bijvoorbeeld netwerkbijeenkomsten te organiseren?

Tijdsplanning: maand 10 t/m 12

Verwachte uitkomst

De behoefte van de HIC-werkgroep is in eerste instantie gericht op het krijgen van inzicht in de omvang van het totale probleem omtrent kennisdeling, om vervolgens middels aanbevelingen en adviezen te komen tot een implementatievoorstel in het werkveld van de HIC verpleegkundigen. Bij zowel de werkgroep als tijdens de post-hbo opleiding HIC Psychiatrie is gebleken dat er reeds veel kennis aanwezig is binnen de verschillende HIC-afdelingen in Nederland. Vanuit de HIC-werkgroep is het wenselijk om de opgebouwde kennis te delen en verder te ontwikkelen binnen de GGZ in Nederland met als verwachte uitkomst een menswaardige, respectvolle en professionele zorg en behandeling te kunnen bieden waarbij kennis, het terugdringen van dwang en drang en herstel ondersteunende zorg voorop staan. De huidige kennis is deels ontstaan door praktijkgerichte voorbeelden, maar er is ook behoefte aan evidence based practice en practice based evidence kennis, wat bijdraagt aan de visie van de HIC-verpleegkundigen.

Tevens is een verwachte uitkomst dat er onder andere behoefte zal zijn aan het organiseren van netwerkbijeenkomsten en het ontwikkelen van een (digitaal) platform voor de HIC-verpleegkundigen om hiaten op te kunnen lossen.

Tijdslijn & tussentijdse rapportage

Nader overeen te komen met de werkgroep. Uitgangspunten zijn:

- een update van de voortgang tenminste een maal per drie maanden van de voorzitter van de werkgroep aan een vast aanspreekpunt binnen het bestuur.
- tussentijdse rapportages na het afronden van een fase en een afgerond adviesrapport voor 1 juli 2021. Tussentijdse rapportages en het adviesrapport worden gepubliceerd op de website.

Werkgroep & vergoeding

De werkgroep bestaat uit vijf tot acht leden, waaronder een voorzitter die als aanspreekpunt geldt voor het bestuur. Bijeenkomsten van de werkgroep kunnen plaatsvinden op het kantoor van V&VN in Utrecht of bij Altrecht, locatie Willem Arntsz Huis Utrecht. Bij bijeenkomsten in de avonden wordt een vergoeding voor een lichte maaltijd gegeven van €5,- per deelnemer aan de vergadering.

De afdeling GGZ Verpleegkunde biedt een vergoeding van €75,- per werkgroep lid, per vergadering (max 6 keer per kalenderjaar). Er is een reiskostenvergoeding van €0,19 per kilometer (vice versa) of vergoeding van kosten voor openbaar vervoer voor elke vergadering waar een werkgroep lid bij aanwezig is.

Visie HIC-verpleegkundige

De V&VN HIC-verpleegkundige streeft naar beargumenteerd, grenzeloos verplegen volgens het medisch model in combinatie met herstel ondersteunende zorg bij patiënten in acute psychiatrische crisis. De HIC-verpleegkundige onderscheidt zich in een de-escalerende attitude, presentie en is "in the lead" in het primaire contact.